

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

896. An, & qualiter, & per quem uniri possint Cathedrales inter se.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

fit juxta declarat. S. Congregat. Garc. num. 87, Castrop. loc. cit. Nihil tamen vetat, quo minus Episcopus cum consensu Capituli curam animarum, quæ incumbit toti Capitulo, transferre, etiam per viam unionis possit in obtinendæ dignitatem in eadem Ecclesia, vel in alium Canonicum ejusdem Ecclesiæ. Garc. p. 9. c. 2. nu. 190. recitans probac declarat. S. Congregat. Ventrigl. loc. cit. n. 16. citans Aldan. in comp. Canon. resolut. l. 4. tit. 8. n. 4. Porro, dum aliquæ dignitates unitas sibi præcedunt Parochiales, diligenter id examinandum; cum non omne jus, quod Monasterium vel dignitas aliqua in Parochialem habet, veram annexionem seu unionem importet, sed prout dictum aliquoties, quandoque solum Juspatronatus vel tributum, censuram, aut pensionem, protectionem, aliamve dependentiam. Card. de Luca. ad Trid. d. 33. n. 34.

Questio 893. Quæ, & qualiter uniri possint ab Episcopo Canonicatibus Cathedralium, & insignis Collegiata?

1. Respondeo primò: Uniri iis possunt simplicia, dum tenues redditus habent, constat ex Trid. sess. 24. c. 15. juxta dicta paulò supra, cum autem beneficia de sui natura præsumantur congrua, hæc eorum tenuitas est probanda. Ventrigl. cit. §. 1. n. 19. Videtur autem insinuare Cardin. de Luca. de benef. d. 46. n. 7. quòd nequidem simplicia uniri possint Canonicatui, qui non habet præbendam, utpote sine qua verificabile non sit illud conciliare decretum. Porro quæ dicatur Collegiata insignis, jure definiti non posse, sed dimittendum Judicis arbitrio, ait Ventrigl. ibid. n. 17. ex Menoch. de arb. casu 158. n. 4. Judicem verò ad dijudicandam hanc qualitatem insignitatis pendere posse communem existimationem, ait ex Lott. l. 1. q. 15. n. 4. & seq. Item locum in quo sita est collegiata, & sic insignem fuisse judicandam sitam in oppido, ubi erant 820. focularia, ait, referri à Barbof. de capitulo & dignitat. c. 2. n. 18. Item existimari insignem ratione loci, si is communiter existimetur nobilis & insignis. De quo Nav. conf. 1. aliàs 3. de verbor. signif. Item dignosci ex eo, si Ecclesia illa sit matrix, si antiqua, si altas præcedat, si magnum numerum habeat ministrorum; si insignem structuram, & alia similia. De quibus Barb. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Non posse eis uniri curata & Parochialia. Constat quoque ex Trid. sess. 24. c. 13. Gonz. gl. 5. §. 7. n. 63. juxta dicta quoque supra, cum eadem extensione, ut ne quidem pars fructuum parochialium illis uniri possit. Hic iterum notandum, quòd quasi præced. dictum, posse curam incumbentem toti Capitulo, per viam unionis ab Episcopo transferri in certum canonicum ejusdem Ecclesiæ.

3. Respondeo tertio: Neque uniri illis possunt dignitates vel præbenda Cathedralium, vel etiam alii canonicatus. Gonz. loc. cit. n. 64. citans pro hoc Trid. sess. 24. c. 23. post princip. & sess. 6. c. 6. & sess. 25. c. 9. in fine.

Questio 894. Quæ, & qualiter uniri possint Parochialibus?

1. Respondeo primò: Uniri iis posse per Episcopum alia beneficia simplicia, residentiam non requirientia. Gonz. gl. 5. §. 7. n. 66. Ventrigl. cit.

§. 1. n. 35. juxta c. 5. sess. 20. Trid. Idque si Ecclesia curata adeo pauper est, ut aliter status ejus pro dignitate nequeat conservari. Lott. l. 1. q. 28. n. 184.

2. Respondeo secundò: Potest etiam iis alia curata, seu alia Parochiales unire, propter eandem earum pauperatatem, & in ceteris casibus à jure permittis. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 3. n. 11. Gonz. loc. cit. Ventrigl. loc. cit. juxta Trid. loc. cit. per quod etiam decretum ait Castrop. auctam esse à Papa potestatem aliàs Ordinariis concessam uniendo beneficia, ut eam exercere possint tanquam Apostolica Sedis Delegati, uniendo quascunque suæ diocesis Parochiales cum aliis curatis, vel non curatis.

3. Respondeo tertio: Non tamen possunt iis uniri per Episcopum dignitates. Gonz. loc. cit. n. 64. Ventrigl. cit. §. 1. n. 2. citans Raccium in pr. p. 1. resolut. 393. vers. limita quartò. juxta Trid. sess. 23. c. 18. & sess. 24. c. 15. Neque etiam canonicatus. Gonz. Ventrigl. loc. cit. nisi, ut addit posterior, per modum suppressionis.

Questio 895. Quæ, & qualiter uniri possint simplicibus?

1. Respondeo primò: Simplicibus simplicia uniri possunt per Episcopum. Ventrigl. l. cit. n. 22. cum communi. Quæ responsio, quas pariat exceptiones, videbis ex seqq. qq.

2. Respondeo secundò: Non tamen iis uniri possunt Parochiales, aut alia curata. Ventrigl. loc. cit. n. 13. Garc. cit. c. 2. n. 86. Gonz. loc. cit. n. 63. juxta dispositionem Trid. sess. 24. c. 13. & sess. 14. c. 9. Neque dignitates aut canonicatus. Gonz. cit. n. 63. juncto n. 64. nequit enim magis dignum minus digno uniri. Ventrigl. loc. cit. n. 11. Gonz. cit. §. 7. n. 130. citans Gomef. de expectativis n. 36. Rebuff. in pr. tit. de union. n. 17.

Questio 896. An, & qualiter, & per quem uniri possint Cathedralibus inter se?

1. Respondeo primò: Rariùs hodie dum post Tridentinum in consistoriali Congregatione (quo res illa pertinet) agi de Cathedralibus unionibus, occurrunt: èmque frequentem harum unionum usum in Italia esse dicto Concilio antiquiorum, ait Cardin. de Luca ad Trid. d. 8. n. 4. Dumque post Trident. quandoque factæ videntur, eas, ait ibidem, n. 5. Cardin. de Luc. non esse de duabus Ecclesiis, quæ priùs essent Cathedralibus, aded, ut quilibet suum Episcopum proprium haberet? sed potius esse casus unius Ecclesiæ, quæ priùs nullius erat Diocesis, vel etiam in aliqua parte Diocesis cum Prælato exempto, habente jurisdictionem Ordinariam in Clerum & Populum; unde inter eundem & Diocesanaum oriebantur sæpe discordiæ, erectæ in Cathedralibus, & unico contextu principaliter unitæ antiquæ Cathedrali, cum qua erant controversiæ; eò quòd neque loci, neque dotis qualitas pateretur eam erigi in novam Cathedralibus cum proprio ac distincto Episcopo.

2. Secundo: Dum verò Ecclesiarum, quæ ab antiquo erant Cathedralibus, distinctos habentes Episcopos, faciendæ est unio, siue ea sit æquè principalis, ita ut quilibet suas jurisdictiones & prærogativas retineat cum omnimoda independentia ab altera, perinde ac si nullatenus unitæ essent: siue sit, accessoria & subjectiva, ita ut illa earum, quæ alteri subjectivè unitur, supprimi dicatur, amittendo nomen

nomen & essentiam Cathedralis, ac iure cuiusdam alluvionis evadendo pars seu membrum alterius; unde propterea antiqui fines confundantur, & illud territorium, quod prius stabat per se constituens unam Diocesim, fiat pars alterius Diocesis vel territorii: hac inquam unio per alium fieri non potest, quam per Papam, utpote ad quem unice ac privative ad quoscunque pertinet, dioceses ac territoria unire vel dividere. Cardin. de Luca, loc. cit. n. 10. juncto n. 8. & in miscell. d. 1. n. 5. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 2. n. 1. Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 6. Garc. p. 12. c. 2. n. 60. Coatergeréque potest, ut ex huiusmodi Cathedralibus principaliter unicus una sit in provincia, & suffraganea unius Metropolitanis, altera verò sit in altera sub diverso Metropolitanis, seu etiam exempta, & immediate subiecta Sedi Apostolica. Card. Luc. ad Trid. loc. cit. n. 7.

Questio 897. An & a quo, prima dignitates in Cathedralibus, & Principales in Collegiatis uniri possint?

Respondeo: Eas uniri posse aliis, sed non nisi a Papa. Castrop. Azor. l. cit. Idem est de aliis consistorialibus, quæ Sedi Apostolica referantur, & ejusdem auctoritate affecta dicuntur. Azor. loc. cit.

Questio 898. An, & qualiter beneficia diversarum Diocesium uniri valeant per Episcopum?

1. **R**espondeo: Episcopus beneficiis, etiam simplicibus, etiam quacunque ex causa, puta cultus divini augendi gratia vel simili, suæ diocesis unire nequit beneficiis, vel etiam aliis piis locis alterius diocesis, Tridentino expressè id inhibente (sess. 14. c. 9. Ventrigl. loc. cit. n. 25. Gonz. loc. cit. n. 82. Castrop. loc. cit. §. 3. n. 10. Garc. p. 12. c. 2. n. 85. Azor. loc. cit. q. 14. Card. de Luca. ad Trid. d. 8. n. 18. Atque ita per hoc conciliare decretum correctum est jus commune, quo spectato, poterat aliàs Episcopus beneficia suæ diocesis cum beneficiis alterius diocesis unire, accedente alterius Episcopi consensu. Garc. Castrop. l. cit. citantes Caccialup. tr. de union. d. 4. q. 13. & a. 6. n. 8.

2. Limitatur tamen responsio, ita ut possit & soleat quandoque talium beneficiorum fieri unio; dum nimirum idem Episcopus duas vel plures possidet Ecclesias cathedrales simul unitas, adeò ut de facto quò ad earum regimen pro una reputentur, eà nimirum specie unionis, quò in unum veluti corpus coalescant. Cardin. de Luca. de benef. d. 19. n. 12. & ad Trid. loc. cit. ubi etiam, quòd si duæ dioceses sibi principaliter unitæ essent, adeoque non coalescerent in unum veluti corpus, adhuc iniret conciliare decretum, & utriusque illius beneficia sibi invicem uniri non possint. Quod utique multo magis dicendum, si hic & nunc per accidens duæ dioceses ab uno eodemque Episcopo possessæ gubernarentur absque dicta unione, etiam a què principali.

Questio 899. An, & qualiter beneficia liberum & juris patronatus inter se uniri valeant?

Respondeo beneficia libera collationis per Ordinarium uniri non possunt beneficiis juris patronatus. Castrop. loc. cit. §. 3. n. 20. Card. de Luca. ad

Trid. d. 8. n. 19. Riccius in pr. p. 1. resol. 393. n. 5. ref. imita tertio. cum Leon. Thesaur. for. Eccles. p. 2. c. 18. n. 14. (quem Ventrigl. vocat originale auctorem hujus sententiæ) juxta dispositionem Trid. sess. 25. c. 9. eà ducti ratione, ne beneficia libera in servitutem redigantur, induendo naturam juris patronatus, cui uniantur contra Lott. l. 1. q. 28. n. 165. ubi tradit, quòd ethi contra regulas sit, liberum uniri patronato, permittum tamen etiam id sit Ordinatio urgente causà; eò quòd per hoc non censetur liberum redigere in servitutem, sed extinguere, & constituere prædium alterius, pro quo citat Rotam decis. 122. n. 2. p. 2. recent. Has repugnantes sententias ita conciliat Ventrigl. To. 2. annot. §. 1. n. 28. (sic decisum esse dicens a S. Congregat. ad cit. c. 9. prout referat Leon. loc. cit. in fine.) ut velit libera posse per Episcopum uniri beneficiis juris patronatus, ubi vel patroni renunciarunt juris patronatus; vel quando concordarunt, ut beneficium juris patronatus (intellige, habens sibi accessorie unum beneficium liberum) alterutrim provideretur unà vice ad præsentationem patronorum, altera vice per liberam collationem. Atque ita intelligendam cum his restrictionibus, ait, sententiam Lotterii: extra vero illas limitationes manere intactam dispositionem Concilii.

Questio 900. An manualia, & monocularia beneficia uniri valeant aliis beneficiis?

1. **R**espondeo ad primum: Manualia, non facta mentione manualitatis uniri nequeunt, & impetratio unionis non facta eà mentione est nulla. Card. de Luca. de benef. d. 97. n. 21. Patifac. res. sign. l. 10. q. 2. n. 38. (qui tamen subjungit n. 39. hoc procedere in beneficiis regularibus, utpote quorum manualitas sit de jure communi) Corrad. qu. benef. p. 1. c. 6. n. 266. ubi, quòd gratia unionis tacta manualitate in seculari sit subrepticia. item in idem n. 295.

2. Respondeo ad secundum: Pari modo beneficium monoculare (quale dicitur, cujus solius & unici conferendi jus habet aliquis collator) uniri nequit non facta mentione monocularitatis. Lott. l. 1. q. 39. n. 5. ubi, quòd unio Apostolica reddatur nulla, si non sit facta mentio, quòd beneficium unum sit monoculare. De cetero nil vetat, quòd minus tale beneficium, requisito illius collatoris consensu, uniri valeat alteri, etiam per Ordinarium.

Questio 901. An, & qua beneficia, & qualiter uniri potestas competat Episcopis?

1. **R**espondeo primo: Præter ea, quæ jam in antecedentibus dicta sunt, competit vi jura communis, nempe c. sicut unire de excess. pastor. & c. Pastoralis de donat. Episcopo potestas unendi beneficia suæ diocesis. Barbol. juris Benef. l. 3. c. 16. n. 54. Garc. p. 12. c. 2. n. 62. Castrop. cit. p. 12. §. 2. n. 2. Ventrigl. loc. cit. §. 1. n. 2. Lott. l. 1. q. 28. n. 11. Pond. 99. benef. p. 3. c. 15. n. 1. Et quidem omnia, quæ exempta non sunt. Castrop. Pond. l. cit. sic Lotter. l. 1. q. 29. n. 40. cum Per. de Perus. tr. de union. c. 4. n. 28. ait: In specto jure communi facultas unendi competens Ordinatio referretur ad omnia beneficia, præter Ecclesia Cathedralis & Religiosorum. Unde cum Garc. loc. cit. n. 63. citat Oldr. cons. 262. n. 2. & cum illis Ventrigl. l. 1. n. 23. citato Riccio in pr. p. 1. resol. 393. n. 4. tradunt eum non posse omnia, nequidem simplicia suæ diocesis unire: vel intelligendum est de unione omnium